

ŠTUDIJNÝ ODBOR- 3.3.18

MEDZINÁRODNÉ PODNIKANIE

Medzinárodné podnikanie je študijným odborom- 3.3.18- (ďalej len ŠO) zo sústavy študijných odborov, spravovaných Ministerstvom školstva SR, ako oblasť poznania (§ 50 ods. 1 Zákona 131/2002), v ktorej absolvent študijného programu (§ 51 ods. 1 Zákona 131/2002) nadobudne profesionálnu spôsobilosť/kompetenciu vykonávať činnosti s aplikáciou vedeckých metód poznania z oblasti zahraničnoobchodných a iných medzinárodných operácií.

Identifikácia študijného odboru v štruktúre podľa § 50 ods. 5

(a) Názov:

MEDZINÁRODNÉ PODNIKANIE (anglický názov International Business)

(b) Stupne vysokoškolského štúdia, v ktorých sa odbor študuje a štandardná dĺžka študijných programov pre tieto stupne vysokoškolského štúdia:

Študijný odbor **MEDZINÁRODNÉ PODNIKANIE** sa môže podľa Sústavy študijných odborov vydanej rozhodnutím Ministerstva školstva SR č. 2090/2002-sekr. zo dňa 16. decembra 2002 študovať v:

- prvom stupni vysokoškolského štúdia (Ing.) so štandardom dĺžkou 3 roky
- druhom stupni vysokoškolského štúdia (Ing.) so štandardnou dĺžkou 2 roky.
Predpokladá sa, že absolvent ukončil prvostupňové štúdium v študijnom odbore Medzinárodné podnikanie alebo Obchodné podnikanie alebo v niektorom príbuznom študijnom odbore v rámci podskupiny študijných odborov 3.3 alebo v študijnom odbore 3.1.5.
- treťom stupni vysokoškolského štúdia (PhD.)
Predpokladá sa, že uchádzač o 3. stupeň štúdia ukončil druhostupňové štúdium v študijnom odbore Medzinárodné podnikanie alebo v niektorom príbuznom študijnom odbore v rámci podskupiny študijných odborov 3.3 alebo v študijnom odbore 3.1.5.

(c) Obsah:

Absolventi študijného odboru MEDZINÁRODNÉ PODNIKANIE sú spôsobilí vykonávať podľa dosiahnutého stupňa profesiu:

- manažéra v oblasti realizácie zahraničnoobchodných a iných medzinárodných operácií vo firmách, finančných inštitúciách, decíznej sfére a štátnej službe- 1. a 2. stupeň.
- vedeckého pracovníka v oblasti medzinárodných podnikateľských aktivít a riadiacich procesov

Manažér v oblasti realizácie zahraničnoobchodných operácií je schopný vykonávať všetky výkonné, prípadné manažérske funkcie v predmetnej oblasti, pozná metódy realizácie zahraničnoobchodných a iných medzinárodných operácií, je schopný kreovať a tvorivo aplikovať svoje poznatky pri riešení konkrétnych ekonomických problémov súvisiacich s medzinárodnými podnikateľskými aktivitami SR. Vedecký pracovník v odbore Medzinárodné podnikanie ovláda vedecké metódy v predmetnej oblasti výskumu, je schopný analyzovať problémy a formulovať riešenia konkrétnych situácií firiem a ich adaptácie na vývoj vo vonkajšom ekonomickom prostredí.

(d) Zdôvodnenie potreby:

Od začiatku dekády 90. rokov v súvislosti s nástupom globalizačných procesov, ktoré vyvolali prudký rozvoj medzinárodných podnikateľských aktivít a súbežne sťažili podmienky úspešnosti dlhodobého prenikania podnikateľských subjektov na svetové trhy, ako i transformačnými procesmi slovenskej ekonomiky, ktoré spolu s ekonomickým rozmerom SR predikujú naše aktívne pôsobenie v medzinárodných hospodárskych štruktúrach, prišlo k zásadnej modernizácii študijných programov v tejto oblasti. Tento odbor predstavuje strešný pojem, v rámci ktorého sa študenti zoznámia so všetkými sférami realizácie účasti firmy alebo krajiny na medzinárodnej deľbe práce. Medzinárodný obchod zostáva popri rozvoji ostatných foriem hospodárskej spolupráce kvantitatívne najvýznamnejšou formou internacionalizácie hospodárstva, a preto z dôvodu potrieb konkrétnej hospodárskej praxe ťažiskovou aj pre celý študijný odbor Medzinárodné podnikanie. Pre ekonomiku SR, ako otvorenú ekonomiku s rastúcim významom väčšiny medzinárodnej ekonomickej integrácie SR to vyžaduje prípravu vysoko kvalifikovaných odborníkov schopných úspešne zvládnuť prácu v podnikateľských subjektoch, vládnych hospodárskych inštitúciách i medzinárodných organizáciách. Na základe doterajšieho vývoja i vo vzťahu k doterajšiemu charakteru štruktúry našej ekonomiky možno predpokladať, že hospodárska spolupráca nášho štátu sa bude rozvíjať v rozšírenej EÚ, ktorej súčasťou bude i SR. Preto vzdelávanie v rámci odboru Medzinárodné podnikanie je tiež orientované na analýzu podmienok podnikania v EÚ, problémov súvisiacich so začleňovaním SR do západoeurópskych integračných štruktúr. Uvedené poznatky determinujú rozsah potreby prípravy profesionálnych odborníkov, ktorí budú schopní permanentne a vysoko kvalifikovane zabezpečovať potreby transformácie a ďalšieho rozvoja slovenskej ekonomiky, firiem a podnikov, ale súbežne v tejto oblasti úspešne pracovať aj v zahraničí. Celkové zameranie študijného odboru pritom korešponduje obsahovo i smerovaním s perspektívnou implantáciou našej ekonomiky do medzinárodných integračných štruktúr. Preto sa predpokladá plná vedomostná a profesijná kompatibilita absolventov študijného odboru s požiadavkami, ktoré na absolventov obdobných študijných odborov v zahraničí kladie medzinárodné ekonomické prostredie.

(e) Podobné študijné odbory v zahraničí:

VŠE Praha- Medzinárodný obchod, Minnessota State University, Martin Luther Universität Halle, Wirtschaftsuniversität Wien- Aussenhandel, Internationale Wirtschaft und Entwicklung, WHU Koblenz- Internationale Wirtschaftsbeziehung, Harvard Business School- International Economy, Global Economy, Economic Strategies of Nations, Managing International Trade and Investment, University of Michigan Business School- International Business, World Economy, Budapest School of Economics, Warsaw School of Economics

(f) Vymedzenie príbuzných študijných odborov a rozdiel medzi nimi:

- Medzinárodné vzťahy (3.1.5), Medzinárodné ekonomické vzťahy (3.3.17), Odvetvové ekonomiky a manažment (3.3.20)
- Odvetvové a prierezové ekonomiky (3.3.1), Medzinárodné ekonomické vzťahy (3.3.17), Svetová ekonomika (3.3.19)

Obsah pre prvý stupeň

Vymedzenie odborného profilu absolventa (1.stupeň)

Všeobecná charakteristika odborného profilu absolventa (1. stupeň)

Absolvent prvého stupňa vysokoškolského štúdia Medzinárodné podnikanie je pripravovaný na to, aby bol schopný ekonomicky myslieť, analyzovať podnikateľské okolie v kontexte regiónu, ale aj so zohľadnením väzieb na medzinárodné prostredie, prijímať ekonomické a finančné rozhodnutia, analyzovať dosahy týchto rozhodnutí a následne zhodnocovať finančné, materiálne a personálne zdroje, ktoré boli zverené alebo nadobudnuté za účelom dosahovania zisku.

Absolvent prvého stupňa tohto študijného programu získa základné poznatky z oblasti podnikových disciplín, manažérskych kompetencií, reálií z medzinárodného podnikania, finančného hospodárenia medzinárodne operujúceho podniku, obchodného práva a základných techník medzinárodnej výmeny.

Neoddeliteľnou súčasťou štúdia musí byť budovanie jazykovej kompetencie, čo sa môže prejavíť v realizácii časti štúdia v cudzom jazyku, na domovskej škole alebo aj u zahraničného partnera, pričom využívajú rozsiahlu jazykovú prípravu na univerzite, sú schopní na potrebnej profesionálnej úrovni vykonávať svoju prácu v medzinárodnom prostredí.

Teoretické vedomosti (1.stupeň)

Absolvent odboru Medzinárodné podnikanie (1. stupeň) je prostredníctvom svojej teoretickej prípravy schopný:

- a) analyzovať podnikateľské prostredie na regionálne, národnej a medzinárodnej úrovni,
- b) formulovať ekonomické a finančné rozhodnutia pri riešení konkrétnych ekonomických problémov,
- c) zavádzať nové poznatky a aplikovať nadobudnuté tvorivé prístupy na strednom stupni podnikového manažmentu, čo je podložené absolvovaním predpísanej odbornej praxe počas štúdia a spracovaním bakalárskej praxe,
- d) uplatniť sa na pozíciách:
  - stredného manažmentu v podnikoch pôsobiacich na zahraničných trhoch bez ohľadu na veľkosť, typ a odvetvie;
  - stredného manažmentu v organizáciách štátnej a verejnej správy zaoberajúcich sa zahraničnoobchodnými transakciami;
  - konzultantov v poradenských spoločnostiach a vzdelávacích inštitúciách.

Praktické schopnosti a zručnosti (1. stupeň)

Absolvent študijného odboru Medzinárodné podnikanie (1. stupeň) získava schopnosť:

- a) identifikovať problémy, systematizovať informácie a na ich základe pripravovať pre vrcholového manažéra návrhy riešení;
- b) zúčastňovať sa práce v tímoch- firiem, finančných a iných inštitúcií, organizácií alebo decíznej sféry- a aktívne prispievať k rozširovaniu rozhľadu tímu práve o medzinárodné súvislosti;
- c) vďaka jazykovej kompetencii a všeobecnému rozhľadu zabezpečovať lepšiu interakciu medzi národnými a medzinárodnými záujmami podniku.

Vymedzenie jadra znalostí (1. stupeň)

Nosné témy jadra znalostí študijného odboru Medzinárodné podnikanie (1. stupeň)

- Ekonomická teória
- Základy podnikania
- Podnikové hospodárstvo
- Mikroekonómia
- Základy práva

Uvedené znalosti tvoria jadro kreditov študijného programu v 1. roku štúdia.

- Medzinárodný obchod
- Ekonomika tranzitívnych krajín
- Obchodné právo
- Medzinárodný manažment
- Podnikový manažment

Uvedené znalosti tvoria jadro kreditov študijného programu v 2. roku štúdia.

- Európska únia a európske právo
- Medzinárodné finančné trhy
- Medzinárodná logistika
- Medzinárodné účtovníctva, resp. Medzinárodné výkazníctvo
- Dane a daňová politika

Uvedené znalosti tvoria jadro kreditov študijného programu v 3. roku štúdia.

Štátna skúška (1. stupeň)

- obhajoba bakalárskej práce
- ústna forma štátnej skúšky na báze ťahania troch otázok z oblasti poznania študijného odboru Medzinárodné podnikanie- Medzinárodný marketing, Medzinárodný obchod, Medzinárodný platobný styk, Mikroekonómia, Obchodné právo, Podnikové hospodárstvo.

Obsah pre druhý stupeň

Vymedzenie odborného profilu absolventa (2. stupeň)

Všeobecná charakteristika odborného profilu absolventa (2. stupeň)

Absolventi druhého stupňa vysokoškolského štúdia Medzinárodné podnikanie sú pripravovaní na to, aby boli schopní na potrebnej profesionálnej úrovni vykonávať všetky výkonné, príp. manažérske funkcie v predmetnej oblasti. Obsah i charakter ich štúdia im umožní získať rozsiahle vedomosti a osobné odborné predpoklady kompetentne riešiť konkrétne úlohy zadávané hospodárskou praxou i reálnym ekonomickým životom s potrebnou mierou tvorivosti a samostatnosti. Skutočnosť, že súčasťou štúdia je získavanie profesionálnych návykov a schopností tímovej práce, ale aj riadenia tímov, predurčuje absolventov študijného odboru na riadiacu prácu postupne na všetkých stupňoch riadenia. Preto profil absolventa odboru Medzinárodné podnikanie vychádza z vecných i systémových predpokladov úspešného zvládnutia komplexu všeobecnejších vedomostí zo svetovej ekonomiky, medzinárodného obchodu, stratégie a taktiky medzinárodného podnikania, medzinárodného marketingu, tendencií vývoja konkrétnych medzinárodných trhov podľa jednotlivých komodít, a i. S rastúcou internacionalizáciou podnikania rastie aj význam medzinárodných logistických systémov v najširšom slova zmysle. Preto by absolvent špecializácie Medzinárodné podnikanie mal byť aj vysoko kvalifikovaným ekonomickým odborníkom schopným analyzovať, hodnotiť a tvorivo riešiť alternatívne spôsoby organizácie a riadenia medzinárodných logistických systémov, t.j. zvládnuť štruktúru sieťových vzťahov a procesov v medzinárodnej logistike. Rovnako významnou súčasťou úspešného uplatnenia absolventov tohto odboru v praxi je ich príprava na zvládnutie konkrétnej zahraničnoobchodnej (komerčnej) praxe v závislosti od náplne činnosti a komodity, ktorá je predmetom tejto praxe, t.j. ich príprava v technike zahraničnoobchodných operácií, medzinárodných platobných a finančných operácií, a oboznámenie sa s podmienkami domácej a zahraničnej legislatívy a právnych úprav.

Nakoľko absolventi študijného odboru realizujú určitú časť štúdia v cudzom jazyku alebo aj v zahraničí, pričom využívajú rozsiahlu jazykovú prípravu na univerzite, sú schopní na potrebnej profesionálnej úrovni vykonávať svoju prácu v medzinárodnom prostredí, a to vo firmách alebo medzinárodných organizáciách a inštitúciách. K rozhodujúcim schopnostiam a zručnostiam okrem uvedených možno ďalej zaradiť tvorivosť, schopnosť viesť ľudí, samostatnosť, schopnosť koordinácie, cieľavedomosť, podnikavosť, prispôsobivosť, ale i zmysle pre osobnú zodpovednosť a iné.

Teoretické vedomosti (2. stupeň)

Absolvent odboru Medzinárodné podnikanie (2. stupeň) je prostredníctvom svojej teoretickej prípravy schopný:

- a) analyzovať ekonomického a hospodárskeho prostredia, a to na úrovni:
  - konkrétneho ekonomického problému obchodného prípadu či podnikateľského problému (vo forme prípadovej štúdie)
  - firmy alebo podniku (domáceho i zahraničného) pri zohľadnení teoretických poznatkov uplatňovaných vo forme zákonov alebo iných princípov v zahraničí
  - decíznej sféry a činnosti medzinárodných organizácií.
- e) kreovať a tvorivo aplikovať svoje poznatky pri riešení konkrétnych ekonomických problémov
- f) zavádzať nové poznatky a aplikovať nadobudnuté tvorivé prístupy
- g) využívať poznatky získané svojou teoretickou prípravou, ako tvorivé východisko pre ich využitie v konkrétnej hospodárskej praxi

Praktické schopnosti a zručnosti (2. stupeň)

Absolvent študijného odboru Medzinárodné podnikanie (2. stupeň) získava schopnosť:

- d) kvalifikovane a na potrebnej profesionálnej úrovni riešiť konkrétne ekonomické úlohy a problémy
- e) podieľať sa na riadení alebo priamo riadiť činnosť tímov- firiem, finančných a iných inštitúcií, organizácií alebo decíznej sféry
- f) preukazovať ekonomické a rozhodovacie kompetencie v najširšom slova zmysle

Vymedzenie jadra znalostí (2. stupeň)

Nosné témy jadra znalostí študijného odboru Medzinárodné podnikanie (2. stupeň)

- Medzinárodné hospodárske vzťahy
- Medzinárodný platobný styk a menové vzťahy, resp. Medzinárodné financie
- Operácie v zahraničnom obchode
- Zahraničnoobchodná politika SR, resp. Medzinárodná obchodná politika
- Ekonomika a obchodná politika rozvojových krajín

Uvedené znalosti tvoria jadro kreditov študijného programu v 1. roku štúdia.

- Technika zahraničného obchodu
- Európska únia
- Finančné operácie v medzinárodnom obchode
- Medzinárodná preprava a logistika
- Právo v medzinárodnom obchode
- Agrárny marketing

Uvedené znalosti tvoria jadro kreditov študijného programu v 2. roku štúdia.

Štátna skúška (2. stupeň)

- obhajoba diplomovej práce
- ústna forma štátnej skúšky na báze ťahania troch otázok z oblastí poznania študijného odboru Medzinárodné podnikanie- Medzinárodné hospodárske vzťahy a medzinárodný platobný styk, Obchodné operácie a medzinárodný marketing, Ekonomika zahraničného obchodu a medzinárodná logistika.

Obsah pre tretí stupeň

Vymedzenie odborného profilu absolventa (3. stupeň)

Všeobecná charakteristika odborného profilu absolventa (3. stupeň)

Profil absolventa tohto študijného odboru je koncipovaný súborom odborných poznatkov a znalostí z Medzinárodného podnikania. Sústreďuje sa predovšetkým na skúmanie zložitých súvzťažností dotýkajúcich sa vývoja medzinárodného podnikateľského prostredia a adaptačných procesov firiem a podnikov. Skutočnosť, že predmetom vedeckého skúmania je svojím obsahom interdisciplinárna oblasť ekonomiky, podliehajúca neustálym vývojovým zmenám, si vynucuje veľmi pružnú vnútornú reagicu v tvorbe obsahu tohto stupňa štúdia. Predpokladá sa , že absolvent tretieho stupňa vzdelávania je formovaný ako vysoko kvalifikovaný, profesijne všestranne pripravený odborník, ktorý úspešným ukončením tohto štúdia nadobudol najvyššiu profesijnú úroveň v predmetnej problematike. Svoje uplatnenie nachádza nie len v oblasti vedeckej práce na univerzitách, výskumných tímoch alebo v činnosti spoločenských a verejných organizácií, ale aj ako špičkový odborník vo firmách, finančných inštitúciách a obchodných organizáciách. Osobitné uplatnenie sa predpokladá v rôznych medzinárodných organizáciách, zahraničných firmách a zastúpeniach, ako aj joint ventures, verejnej správe, vládnych inštitúciách a pod.

Teoretické vedomosti (3. stupeň)

Absolvent odboru Medzinárodné podnikanie (3. stupeň):

- nadobúda vedecké poznatky v predmetnej oblasti, erudovane analyzuje spoločensko-ekonomické, makro- a mikroekonomické súvislosti;
- formuje odôvodnené a v praxi reálne využiteľné prístupy k riešeniu problémov v oblasti medzinárodného podnikania
- z uvedeného dôvodu sa orientuje doktorandské štúdium na získavanie poznatkov z týchto odborných kruhov- Svetová ekonomika a jej globalizácia, Medzinárodný obchod a jeho teritoriálno-tovarové aspekty, Medzinárodný platobný styk a Medzinárodné menové vzťahy, Adaptačné procesy podnikateľskej sféry na vývoj vo vonkajšom ekonomickom prostredím Konkurenčné výhody a ich úloha v ekonomike

Doplňujúce vedomosti, schopnosti a zručnosti (3. stupeň)

Absolvent odboru Medzinárodné podnikanie (3. stupeň) si osvojuje:

- zásady práce a jej organizácie v oblasti vedy a výskumu, schopnosti analyzovať ekonomické problémy a formulovať ich možné riešenia, tímovú prácu, schopnosť kvalifikovane obhajovať svojej návrhy na riešenie konkrétnych ekonomických situácií, navrhovať strategické riešenia zohľadňujúce makro- a mikroekonomické súvislosti a iné.
- rozvíjanie študijného odboru Medzinárodné podnikanie a jeho jednotlivých aspektov, tak v oblasti jeho vedecko-výskumného zázemia, tak i v oblasti jeho realizačného inštrumentária

Vymedzenie jadra znalostí (3. stupeň)

Nosné témy jadra znalostí študijného odboru Medzinárodné podnikanie (3. stupeň)

Jadro znalostí v rámci tretieho stupňa štúdia v odbore Medzinárodné podnikanie vychádza z obsahu vedného odboru Medzinárodné podnikanie (International Business)

Študijná časť:

Teoretický fundament, metodologický aparát, špecializácia:

Analyticko-syntetické fundamenty skúmania ekonomických a medzinárodných podnikateľských faktorov, a to vo vzájomných súvislostiach, prepojeniach i antagonizmoch. Využívanie matematických a štatistických metód, skúmanie konjunkturálnych vplyvov na vývoj v predmetnej problematike, ich kvantifikácia iné. Koncipovanie prípadových štúdií riešiacich konkrétne podnikateľské situácie v jednotlivých oblastiach medzinárodného podnikania. K nosným témam jadra znalostí možno zaradiť poznatky z problematiky makroekonomickej teórie v oblasti medzinárodného podnikania, mikroekonomickej teórie v oblasti medzinárodného podnikania, medzinárodného podnikania v reprodukčnom procese, postavenia firmy alebo podniku a jeho adaptácie na vývoj vo vonkajšom ekonomickom prostredí, systému svetovej ekonomiky a jej globalizácie, vývoja jednotlivých aspektov medzinárodného obchodu, strategického marketingu a jeho úloh v rozvoji firmy, medzinárodného platobného styku a medzinárodných menových vzťahov, práva v trhovej ekonomike, techniky operácií v zahraničnom obchode, stratégie medzinárodného podnikania, konkurencieschopnosti v medzinárodnom obchode a postavenia konkurenčných výhod, informatizácie a e-businessu v medzinárodnom podnikaní.

Rozsah študijnej časti obsahuje 60 kreditov.

Vedecká časť:

- Skúmanie rôznych vedeckých problémov z problematiky medzinárodného podnikania
- Výskum aktuálneho otvoreného vedeckého problému z daného odboru
- Spracovanie informácií a ich prezentácia na vedeckých zasadnutiach a v publikačných výstupoch
- Vypracovanie prípadovej štúdie, ktorá na príslušnej úrovni generovanej 3. stupňom vzdelania v študijnom odbore Medzinárodné podnikanie prezentuje nadobudnuté vedecko-výskumné poznatky a novozískané manažérske zručnosti
- Obhajoba dizertačnej práce (riešenie nového problému, resp. rozpracovanie prístupov k riešeniu existujúceho problému).

Rozsah vedeckej časti predstavuje 120 kreditov.